

ที่ ยธ ๐๗๐๘.๒ / ๔๗๕๒

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง กำชับแนวทางการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลน้ำสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๘.๒/๓๖๗๙๓ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลน้ำสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวทางการจัดการสุขาภิบาลน้ำบริโภค จำนวน ๑ ฉบับ
๓. การบำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำดื่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยปัจจุบันเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่วนใหญ่มีผู้ต้องขังเกินความจุ สภาพความเป็นอยู่ที่แออัด ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการด้านสุขาภิบาลเรือนจำ ที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ซึ่งหากเรือนจำไม่สามารถจัดการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานเรือนจำ และต่อสุขภาพอนามัยผู้ต้องขังในภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดการแพร่ระบาดของโรคระบบทางเดินหายใจ และโรคที่มีอาหารและน้ำเป็นสื่อ เช่น ไข้หวัดใหญ่ อุจจาระร่วง อาหารเป็นพิษ ไวรัสตับอักเสบเอ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการเฝ้าระวังโรคและป้องกันปัญหาการปนเปื้อนน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคของผู้ต้องขังในเรือนจำ และเพื่อให้ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกสุขลักษณะให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ถือปฏิบัติดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำดื่ม – น้ำใช้ตามแนวทางการดำเนินงานสุขาภิบาลน้ำสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ควบคุมปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้น้ำบริโภคเกิดการปนเปื้อน ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยผู้ต้องขัง โดยใช้แนวทางการจัดการสุขาภิบาลน้ำบริโภคและควบคุมคุณภาพน้ำบริโภคในเรือนจำ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

๓. ให้บริหารจัดการภาชนะสำหรับดื่มน้ำ (ขวด/แก้ว) ของผู้ต้องขังบนเรือนนอน และสำหรับจัดเลี้ยงโดยไม่ควรให้ผู้ต้องขังใช้ร่วมกันหรือใช้ซ้ำโดยไม่ล้างทำความสะอาด หากเป็นไปได้ควรจัดหาภาชนะน้ำดื่มส่วนบุคคลที่ถูกสุขลักษณะและมีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งควบคุมการจัดเก็บและการล้างทำความสะอาดอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบบทางเดินหายใจและโรคที่มีน้ำเป็นสื่อ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ สุวารี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

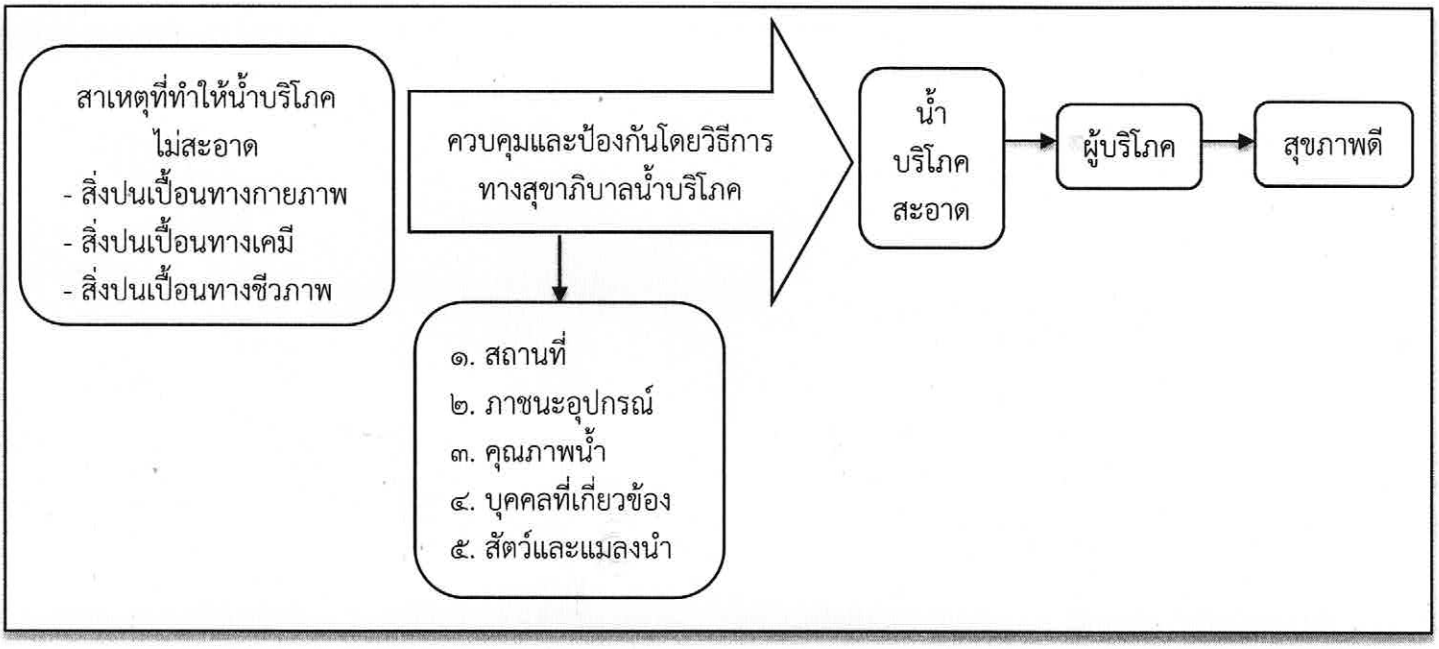
กองบริการทางการแพทย์
โทร./โทรสาร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๔

แนวทางการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลน้ำสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

“แนวทางการจัดการสุขาภิบาลน้ำบริโภค”

การสุขาภิบาลน้ำบริโภค หมายถึง การบริหารจัดการและควบคุมปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุ ที่ทำให้น้ำบริโภคเกิดการปนเปื้อนทั้งทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ ซึ่งเป็นอันตรายหรืออาจเป็นอันตราย ต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพอนามัยและ การดำรงชีวิตของผู้บริโภค ซึ่งปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เป็น สาเหตุของน้ำบริโภคไม่สะอาด ได้แก่ สถานที่ ภาชนะ อุปกรณ์ คุณภาพน้ำ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสัตว์แมลงนำโรค ดังนั้นการจัดบริการน้ำบริโภค จึงต้องมีการควบคุมปัจจัยทั้ง ๕ ประการนี้ให้ถูกต้องตามหลักการสุขาภิบาล ตามกรอบแนวคิดการสุขาภิบาลน้ำบริโภค ดังนี้

การควบคุมและป้องกันสุขาภิบาลน้ำบริโภค	แนวทางการจัดการ
๑. สถานที่ หมายถึง สถานที่ตั้งของจุดที่ให้บริการน้ำบริโภค	๑.๑ **สถานที่ตั้ง** ของจุดที่ให้บริการน้ำบริโภค ต้องไม่ใกล้ห้องน้ำ ห้องส้วม ถังขยะ หรือที่แหล่งน้ำโสโครก ๑.๒ **บริเวณที่ตั้ง** ต้องสะอาด ไม่เฉอะแฉะ ไม่เป็นจุดหรือมุมอับที่ให้สัตว์แมลงนำโรคมาอาศัยอยู่ได้และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย
๒. ภาชนะอุปกรณ์ หมายถึง ภาชนะ อุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้สัมผัสกับน้ำบริโภค เพื่อการเก็บการบรรจุบริโภค	๒.๑ **ภาชนะเก็บน้ำบริโภค** เป็นภาชนะขนาดใหญ่ที่ใช้สำหรับสำรองน้ำหรือเก็บน้ำบริโภคไว้เพื่อถ่ายเทไปยังภาชนะบรรจุน้ำเพื่อบริโภค เช่น บ่อพักน้ำขนาดใหญ่ ถังพลาสติก แท็งค์น้ำสแตนเลส ถังน้ำ fiberglass เป็นต้น ๒.๒ **ภาชนะบรรจุน้ำ** เพื่อการบริโภคเป็น ภาชนะที่ใช้สำหรับบรรจุน้ำ ณ จุดบริการพร้อมที่จะให้ผู้ใช้บริการได้บริโภคน้ำ เช่น ถังน้ำ ขวดน้ำ เหยือกน้ำ คลูเลอร์น้ำ เป็นต้น รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการให้บริการน้ำบริโภค เช่น ตู้น้ำดื่ม เป็นต้น ๒.๓ **ภาชนะใช้สำหรับดื่มน้ำ** เป็นภาชนะที่ใช้สำหรับรองน้ำมาดื่ม เช่น แก้วน้ำ แก้วพลาสติก แก้วกระดาษ กรวยกระดาษ เป็นต้น ๒.๔ **ภาชนะอุปกรณ์ใช้สำหรับการขนถ่ายหรือถ่ายเทน้ำบริโภค** เช่น รถบรรทุกน้ำ เป็นต้น

การควบคุมและป้องกันสุขาภิบาลน้ำบริโภค	แนวทางการจัดการ
	ลักษณะภาชนะ ภาชนะทุกชนิดที่นำมาสัมผัสกับน้ำต้องทำมาจากวัสดุที่ใช้สำหรับอาหารเท่านั้น (food grade) ไม่แตกร้าว ไม่รั่วซึม มีฝาปิด มิดชิด มีทางน้ำออกเฉพาะทำความสะอาดง่าย หากเป็นภาชนะเก็บน้ำขนาดใหญ่ ควรมีช่องระบายน้ำด้านล่างเพื่อระบายน้ำออกเวลาล้างทำความสะอาด ก่อนซื้อต้องสังเกตสัญลักษณ์มาตรฐานอุตสาหกรรมด้วย สำหรับตู้น้ำดื่มนั้นต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นสนิม ทนทาน ทำความสะอาดง่าย **การล้างทำความสะอาดภาชนะ** ภาชนะ –อุปกรณ์ทุกชนิด ต้องมีการล้างทำความสะอาดอยู่เสมอ • **ภาชนะที่ใช้บรรจุน้ำบริโภคขนาดเล็ก** เช่น ถังน้ำ คลูเลอร์ เหยือกน้ำ ควรมีการล้างทำความสะอาดทุกวัน โดยใช้น้ำยาล้างภาชนะกับฟองน้ำถูให้ทั่วทั้งภายนอกและภายในแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกสองครั้ง ก่อนนำไปผึ่ง ให้แห้ง • **ภาชนะสำหรับการดื่มน้ำ** ไม่ควรใช้ร่วมกันหรือใช้ซ้ำโดยไม่ล้างทำความสะอาดก่อน • **ภาชนะบรรจุน้ำขนาดใหญ่** เช่น บ่อพักน้ำ ถังน้ำขนาดใหญ่ นอกจากจะทำการล้างให้สะอาด ด้วยการขัดการฉีดล้างด้วยแรงดันน้ำแล้ว ยังต้องมีการใช้คลอรีนความเข้มข้นประมาณ ๕๐ ppm. ล้างให้ทั่วภายในก่อนที่จะนำมาบรรจุน้ำตามปกติ บ่อพักน้ำ ถังน้ำดื่ม ขนาดใหญ่นี้ควรมีการล้างทำความสะอาดทุกๆ ๖ เดือน • **ตู้น้ำดื่ม** ต้องทำความสะอาดเป็นประจำทั้งภายนอกและภายในรวมทั้งก๊อกน้ำและช่องรับน้ำด้วย • **เครื่องกรองน้ำ** ต้องมีการล้างหรือเปลี่ยนไส้กรองตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตกำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอทั้งนี้ควรมีการบันทึกวันที่การล้างหรือเปลี่ยนไส้กรอง รวมทั้งกำหนดการล้างหรือเปลี่ยนไส้กรองครั้งต่อไปด้วย
๓. **คุณภาพน้ำ** หมายถึง คุณลักษณะทาง กายภาพ เคมี และชีวภาพของน้ำบริโภค	ขึ้นอยู่กับแหล่งน้ำหรือประเภทน้ำบริโภคจะต้องผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำมาใช้เป็นน้ำอุปโภคได้ โดยสามารถดูได้จาก • **ระบบการจ่ายน้ำ** ต้องไม่มีการชำรุดหรือไม่เกิดการปนเปื้อนข้าม (Cross Contamination) ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำ หรือฆ่าเชื้อโรคก่อนนำมาบริโภค เช่น ผ่านเครื่องกรองน้ำนำมาต้ม หรือใช้หยดทิพย์ (คลอรีนน้ำสำเร็จรูป) มาเติมในภาชนะบรรจุน้ำสำหรับการบริโภค • **น้ำบรรจุขวด** สามารถนำมาเป็นน้ำบริโภคได้เลย แต่ต้องเลือกซื้อให้ถูกต้องโดยดูจากลักษณะขวด สะอาด ไม่รั่วซึม ฝาปิดสนิท น้ำไม่มีตะกอน ไม่มีสี และมีเลขสาระบบอาหาร (เครื่องหมาย อย.) ที่ถูกต้อง เก็บรักษาไม่ให้โดนแสงแดดเป็นเวลานานๆ • **น้ำดื่มบรรจุถัง ๒๐ ลิตร** ควรตรวจสอบฉลากที่ถังกับ พลาสติกรัดปากถัง ต้องเป็นของผู้ผลิตรายเดียวกันและต้องระมัดระวังการปนเปื้อนในระหว่างการถ่ายเทหรือการเปลี่ยนถังน้ำของตู้น้ำดื่ม ควรมีการเช็ดทำความสะอาดบริเวณปากถังให้สะอาดก่อนที่จะทำการถ่ายเทหรือเปลี่ยนทุกครั้ง

การควบคุมและป้องกันสุขาภิบาลน้ำบริโภค	แนวทางการจัดการ
๔. บุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการได้มาของน้ำบริโภค ได้แก่ ผู้ดูแลระบบประปา ผู้ดูแลการให้บริการน้ำบริโภคหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดเตรียมบรรจุ ถ่ายเท	• ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง ทั้งในเรื่องสุขวิทยาส่วนบุคคลและสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน • สุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่ป่วยเป็นโรค เช่น อุจาระร่วง บิด โรคผิวหนัง • สวมเสื้อผ้าสะอาด เล็บสั้น และหมั่นล้างมือให้สะอาด อยู่เสมอควรได้รับการอบรมความรู้ในเรื่องสุขลักษณะที่ดีในการให้บริการน้ำบริโภคและการจัดการน้ำบริโภค เช่น เรื่องการล้างภาชนะ อุปกรณ์ เครื่องกรอง ถังน้ำ ตู้น้ำดื่ม ฯลฯ
๕. สัตว์แมลงนำโรค หมายถึง แมลงวัน แมลงสาบ หนู มด รวมทั้งสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว นก ฯลฯ ซึ่งสามารถนำเชื้อโรคต่างๆมาปนเปื้อนในน้ำบริโภค ภาชนะ อุปกรณ์ได้	• ต้องจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อไม่ให้เป็นหลบซ่อนหรืออยู่อาศัยของสัตว์แมลงนำโรคต่างๆหากพบต้องดำเนินการด้านสุขาภิบาล โดยกำจัดแหล่งอาหารและแหล่งที่อยู่

การควบคุมคุณภาพน้ำบริโภคในเรือนจำ

การควบคุมคุณภาพน้ำบริโภคในเรือนจำ เป็นการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่เป็นสาเหตุทำให้น้ำที่บริโภคในเรือนจำไม่สะอาด ซึ่งผู้บริหารเรือนจำควรกำหนดเป็นนโยบายของหน่วยงานมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติได้และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ดังนี้

๑. ต้องมีสำรวจระบบน้ำอุปโภคบริโภคของเรือนจำ ได้แก่ โครงสร้างระบบประปา การตรวจสอบแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค แนวเส้นท่อ เครื่องกรองน้ำ ภาชนะกักเก็บน้ำ ก๊อกน้ำ ตลอดจนจุดให้บริการน้ำสำหรับผู้ต้องขัง (เรือนนอน/โรงเลี้ยง/โรงงาน ฯลฯ)

๒. ตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น ด้วยชุดทดสอบภาคสนามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

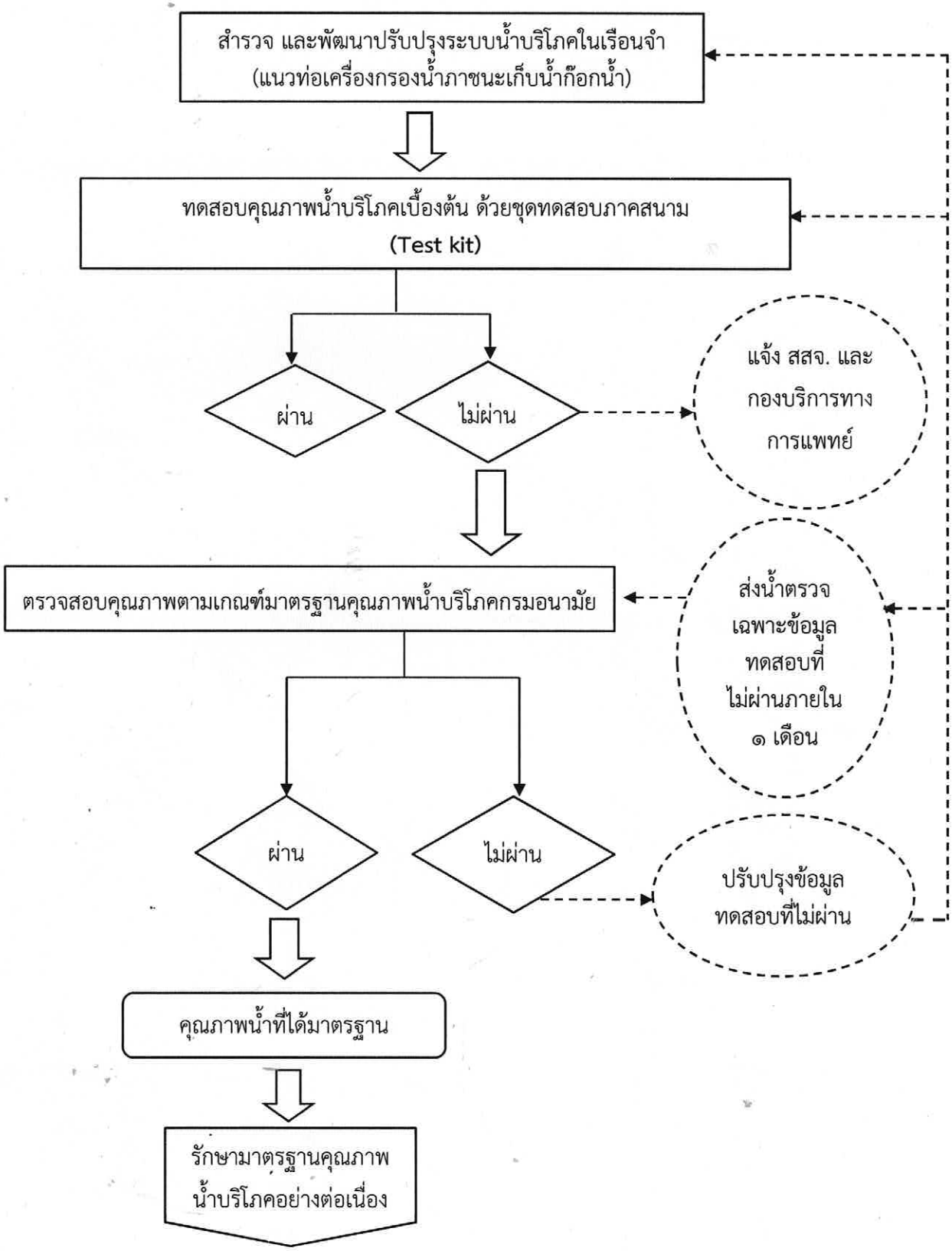
๒.๑ วัดค่าคลอรีนในน้ำ ด้วยชุดทดสอบ คลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ. ๓๑)

๒.๒ ตรวจสอบแบคทีเรีย ด้วยชุดทดสอบ โคลิฟอร์มแบคทีเรีย (อ.๑๑)

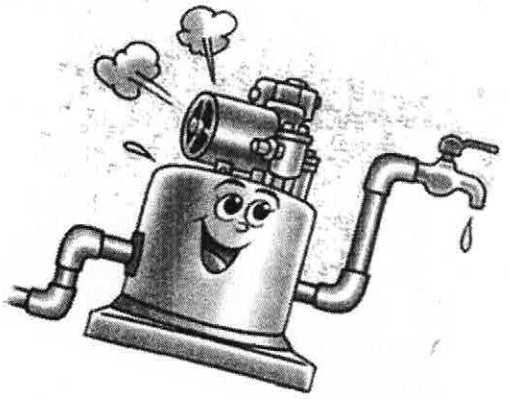
๓. ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย ทั้งด้านกายภาพ ด้านเคมี และชีวภาพ โดยส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี

แผนภาพ

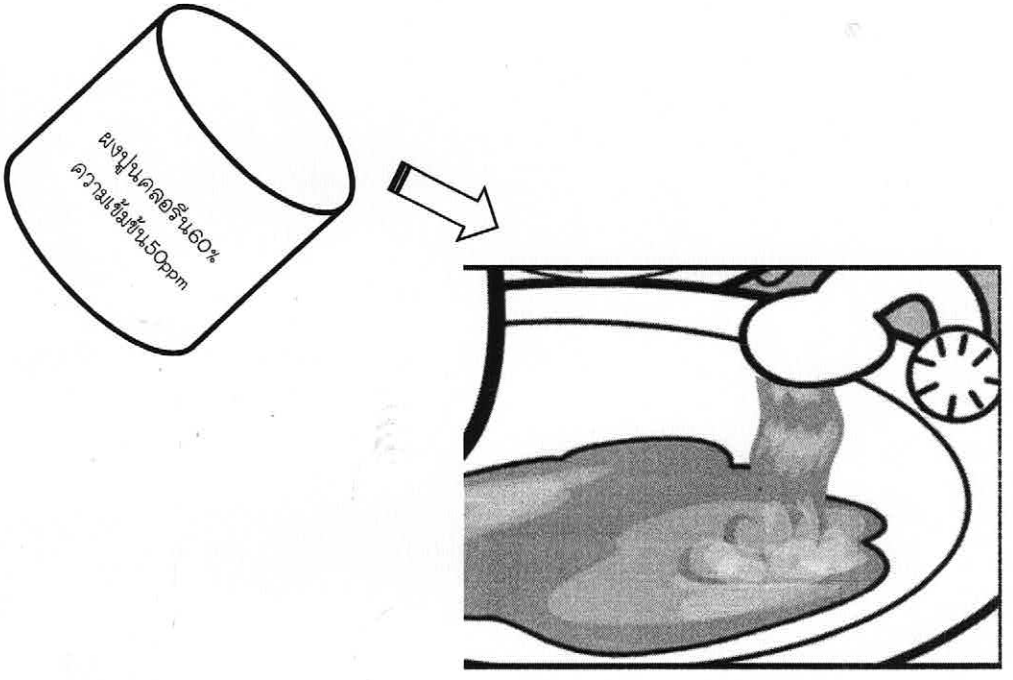
แสดงขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพน้ำประปาในเรือนจำ

การล้างภาชนะเก็บน้ำ (ถังเก็บ/พักน้ำ)

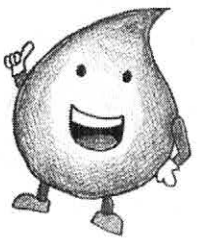

① ควรฉีดล้างคราบตะกอนถังให้สะอาด

② นำผงปูนคลอรีน60%จำนวนครึ่งช้อนชา ผสมน้ำ20ลิตร(ความเข้มข้นของคลอรีน50ppm) แช่ทิ้งไว้ประมาณ30นาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด ทิ้งไว้ให้แห้ง

③ หมั่นทำความสะอาดอย่างน้อยทุก6เดือน

การดูแลบำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำดื่ม

คุณภาพน้ำที่เหมาะสมสำหรับการบริโภค ควรเป็นน้ำที่ปราศจากสี กลิ่น รส ความขุ่น สารพิษ เชื้อโรค และมีปริมาณเกลือแร่ที่พอเหมาะ

ส่วนประกอบของเครื่องกรองน้ำ

เครื่องกรองน้ำดื่มที่ใช้กันทั่วไป เป็นเครื่องกรองน้ำที่ประกอบด้วยท่อโลหะ หรืออาจเป็นท่อที่ไม่ใช่โลหะ จำนวน ๒ - ๔ ท่อ แล้วแต่ผู้ผลิตจะออกแบบมาให้เหมาะสมกับการกรอง ภายในท่อจะบรรจุสารกรองชนิดต่างๆ ที่ทำหน้าที่ในการกรองน้ำให้เป็นน้ำดื่มตามลำดับ ดังนี้

๑. สารกรองคาร์บอน (Activated carbon) สารกรองคาร์บอน คือ ผงถ่านสีดำที่มีความพรุนทำหน้าที่กำจัดสีและกลิ่นของน้ำ ตลอดจนช่วยในการกรองตะกอนขนาดใหญ่ได้บางส่วน

๒. สารกรองเรซิ่น (Resin) สารกรองเรซิ่น ทำหน้าที่กำจัดค่าความกระด้างของน้ำที่เกิดจากสารประกอบของแคลเซียม แมกนีเซียม และอิออนบวกอื่นๆ ที่มีอยู่ในน้ำ โดยแคลเซียมอิออน (Ca^{2+}) และแมกนีเซียมอิออน(Mg^{2+}) เป็นสารที่มีอยู่ในน้ำธรรมชาติเป็นจำนวนมาก และถ้ามีมากจะมีผลทำให้น้ำนั้นมีความกระด้างสูง (ทำปฏิกิริยากับสบู่แล้วเกิดตะกอน ไม่เกิดฟอง ทำให้ใช้สบู่มากกว่าปกติ หรือ เกิดเป็นตะกรันติดภาชนะ เมื่อนำไปต้ม) การลดค่าความกระด้างของน้ำทำโดยการกรองน้ำผ่านสารกรองเรซิ่น สารเรซิ่นจะจับความกระด้างไว้ และมีผลทำให้ค่าความกระด้างลดลง

๓. ไส้กรองเซรามิก (Ceramic filter) ทำหน้าที่กรองตะกอนละเอียดและเชื้อโรค โดยไส้กรองที่มีความละเอียด ๐.๓ ไมครอน หรือละเอียดกว่านี้ จะสามารถกรองจุลินทรีย์ได้ดีทำให้น้ำที่ผ่านออกมาสะอาดปราศจากจุลินทรีย์

๔. หลอดอุลตร้าไวโอเลต (Ultraviolet lamp) เป็นหลอดที่ให้แสงอุลตร้าไวโอเลต ทำหน้าที่ในการฆ่าจุลินทรีย์หรือเชื้อโรคอีกชั้นหนึ่งก่อนจะนำมาดื่ม

การบำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำดื่ม

การล้างเครื่องกรองน้ำดื่มเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ง่ายๆ และมีความคุ้มค่าที่ควรทำอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ได้น้ำดื่มที่มีคุณภาพดี มั่นใจในการบริโภค สำหรับวิธีง่ายๆ

๑.การล้างสารกรองคาร์บอน

การล้างสารกรองคาร์บอนทำได้โดยการล้างย้อนกลับระบบ(BACKWASH) โดยการปิดลิ้นทางเข้าของน้ำที่ใช้กรองตามปกติ แล้วเปิดลิ้นทางเข้าของน้ำให้ผ่านเข้าทางด้านล่างของท่อบรรจุสารกรองคาร์บอนแล้วปล่อยน้ำที่ล้างย้อนกลับนี้ไหลทิ้งไปจนกระทั่งได้น้ำใส ในโรงงานผลิตน้ำขนาดใหญ่ของหน่วย ที่มีการผลิตน้ำในปริมาณมาก อาจต้องล้างทุกวัน หรือ ล้างวันละ ๒ ครั้ง หากเป็นเครื่องกรองน้ำขนาดเล็กตามสำนักงาน โรงเรียน หรือที่พักอาศัย ควรทำการล้างประมาณ ๑ ครั้ง ต่อ ๒ สัปดาห์หรือ ๑ เดือน อัตรานี้ไม่ตายตัว ทั้งนี้ขึ้นกับคุณภาพน้ำก่อนเข้าเครื่อง ปริมาณน้ำที่ผลิตและประสิทธิภาพของเครื่อง

๒.การล้างสารกรองเรซิ่น

การล้างคืนสภาพสารเรซิ่น เมื่อหมดอายุการใช้งาน ซึ่งจะสังเกตได้จากรสชาดของน้ำก่อนผ่านเครื่องกรอง และหลังผ่านเครื่องกรองมีรสคงเดิมไม่จืดสนิท จะต้องทำการล้างคืนสภาพสารเรซิ่น โดยการใช้น้ำเกลือเข้มข้น ๒๐ %

ซึ่งเตรียมได้ง่ายๆ ด้วยอัตราส่วน เกลือแกง ๒๐๐ กรัม ผสมน้ำประปา ๑ ลิตร แล้วนำมาเทให้ไหลผ่านสารกรองเรซิ่นแช่ทิ้งไว้ประมาณ ๑ ชั่วโมง จากนั้นจึงปล่อยให้น้ำผ่านเครื่องกรอง เพื่อไล่น้ำเกลือที่ตกค้างออกจากเครื่อง จนกระทั่งน้ำที่ผ่านเครื่องกรองมีรสจืด ไม่มีความเค็มตกค้าง ในโรงงานผลิตน้ำขนาดใหญ่ของหน่วย ที่มีการผลิตน้ำในปริมาณมาก อาจต้องล้างทุกวัน หรือ ทุก ๒ - ๓ วัน หรือสัปดาห์ละครั้ง หากเป็นเครื่องกรองน้ำขนาดเล็กตามสำนักงาน โรงเรียนหรือที่พักอาศัย ควรทำการล้างประมาณ ๑ ครั้งทุก ๒ สัปดาห์ หรือ ๑ เดือน อัตรานี้ไม่ตายตัว ทั้งนี้ขึ้นกับคุณภาพน้ำก่อนเข้าเครื่องปริมาณน้ำที่ผลิตและประสิทธิภาพของเครื่อง

๓.การล้างไส้กรองเซรามิก

เมื่อไส้กรองเซรามิก ใช้กรองไปได้ระยะหนึ่งจะเกิดการอุดตัน ผู้ใช้จะต้องถอดไส้กรองเซรามิกออกมาทำความสะอาดโดยใช้ฟองน้ำ แปรงขนอ่อน หรือใยขัดที่ไม่มีความคมที่ใช้สำหรับใช้ขัดหม้อเคลือบเทฟลอน ขัดทำความสะอาดไปในทิศทางเดียวกัน ขณะขัดให้เปิดน้ำประปาไหลผ่าน ให้ขัดจนกระทั่งไส้กรองสะอาดไม่มีสิ่งสกปรกอุดตัน ในกรณีที่มีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ในระบบกรองน้ำ อาจนำไส้กรองเซรามิกไปต้มในน้ำเดือดเพื่อฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงนำเข้าไปติดตั้งในเครื่องกรอง แล้วจึงใช้กรองน้ำดื่มตามปกติ

๔.การทำความสะอาดหลอดอุลตร้าไวโอเล็ต

โดยปกติบริษัทผู้ขายจะออกแบบให้ทำความสะอาดหลอดอุลตร้าไวโอเล็ต โดยการดึงคันชักเพื่อทำความสะอาดหลอดได้จากภายนอก และให้ทำการเปลี่ยนหลอดเมื่อครบชั่วโมงการใช้งาน หรือเมื่อหลอดหมดอายุไม่สามารถผลิตแสงได้เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคที่ดี

ในการบำรุงรักษาข้างต้น ควรได้กำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติประจำ จัดทำตารางบันทึกข้อมูลการบำรุงรักษาต่างๆ ไว้ โดยปกติแล้วควรทำการเปลี่ยนสารกรองคาร์บอนทุก ๒ ปี สารกรองเรซิ่น ทุก ๓ ปี ไส้กรองเซรามิกทำการเปลี่ยนเมื่อชำรุดหรืออุดตันจนไม่สามารถกรองน้ำได้ หลอดอุลตร้าไวโอเลต ตามกำหนดอายุการใช้งานตามคู่มือเครื่อง

ที่มา

๑. มั่นสิน ตัณฑุลเวศม์ , มั่นรักษ์ ตัณฑุลเวศม์ , เคมีวิทยาของน้ำและน้ำเสีย, พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๗

๒. http://www.goodlookgoodhealth.com/so๔.html

๓. http://www.narak.com/webboard/show.php?No=o๒๘๓๔๒